

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/285/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

274/2017. (XII. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ jogi képviseletében ügyvéd 2017. július 10-én előterjesztett **panaszát** a 2017. december 14-én megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a [...] Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. július 10. napján történt rendőri intézkedés (igazoltatás, előállítás, ruházat-átvizsgálás), intézkedés (panasztétel lehetősége biztosításának) elmulasztása, továbbá a rendőri hangnem miatt 2017. július 10-én, elektronikus úton terjesztette elő panaszát. A panaszos jogi képviseletét 2017. július 29-én ügyvéd vette át.

I.

1) A panaszbeadvány szerint 2017. július 10-én B.-n, a [...] aluljáróban üzemelő vendéglátóhelyen két rendőr akarta igazoltatni az ott tartózkodókat, azzal az indokkal, hogy Budapest rendőrfőkapitánya az egész ország területére fokozott ellenőrzést rendelt el. A panaszos megtagadta személyazonosságának igazolását, ezért előállították a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság [...] Pályaúdvár Rendőrőrsére. Ott „megmotozták”, és a panaszos ott már hajlandó volt igazolni személyazonosságát. A panaszos kérte

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

egyúttal, hogy panasztételi lehetőséget biztosítsanak számára, amellyel kapcsolatban közölték: arra ott nincs lehetőség. A panaszos az előállítás időtartamáról a Rendőrsön igazolást kapott.

Az egyik intézkedő rendőr a „motozás” során a ruházatátvizsgáláson túl a pénztárcájában található papírokat, és egyéb, pénzügyi tranzakciókhoz kapcsolódó adatokat is megtekintette.

Az egyik intézkedő rendőr a panaszosnak az igazoltatás megtagadása során tanúsított magatartásával kapcsolatban hangosan, kritikus megjegyzéseket tett, aminek következtében több, ott tartózkodó vendég is megjegyzéseket tett a panaszos irányába. A panaszos kérte a rendőrt, hogy tegye a dolgát, állítsa őt elő, és ne kommunikáljon a többi vendéggel, főleg úgy, hogy ellenséges hangulatot kelt az irányába. A panaszos álláspontja szerint ugyanis a rendőr nem tehet megjegyzéseket, és nem fenyegethet közel 100.000 forintos szabálysértési bírsággal. A rendőr továbbá nem tehet olyan megjegyzést a jelenlevőknek, hogy köszönjék a panaszosnak, hogy az intézkedés elhúzódásáig nem távoznak a helyiségből.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A panaszossal szemben a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök nem jártak el. A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Központi Gépkocsizó és Járőrszolgálati Osztály I. Járőrszolgálati Alosztály két rendőre: egy r. főtörzsrörmester járőrvezető és egy r. őrmester járőr fogantatosítottak intézkedést a panaszossal szemben.

2) Az igazoltató lap (RK lap) tartalmazza a panaszos személyazonosító adatait, lakcímét, a rendőri intézkedés során a tartózkodási helyét (B. borozó), az időpontot: 2017. július 10. 15 óra 30 perc. A cselekmény rövid leírása: „igazoltatás megtagadása”. A panaszos egyéb adataira vonatkozóan nem nyilatkozott, illetve a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, a dokumentumot nem írta alá.

3) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint 2017. július 10-én 12 órától 20 óráig láttak el szolgálatot a rendőrök, Rendész 40-es hívónévvel, a 01000/4390/2017. ált. számú ideiglenes gyalogos járőr körzetleírás alapján, amikor is 15 óra 28 perckor ellenőrzés alá vonták a B.-en található B. borozót.

A borozóba belépve a rendőrök hangosan közölték nevüket, rendfokozatukat, jelvéyszámukat, beosztási helyüket, majd pedig a borozóban tartózkodó személyeket személyazonosságuk igazolására szólították fel az országosan elrendelt fokozott ellenőrzés alapján.

Ezt követően odalépett hozzájuk a panaszos, aki elmondta, hogy nincs jogalapja annak, hogy a rendőrség igazoltat, ezért ő nem hajlandó átadni személyazonosító igazolványát, megtagadja az igazolást. A rendőrök közölték vele, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése, valamint a 29000/38107-20/2015-2017. számon az országos rendőrfőkapitány által elrendelt fokozott ellenőrzés, valamint a 01060/1253/2017 ált. számon a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetője által (állampolgári bejelentések miatt) kiadott, visszatérő ellenőrzés alapján is jogában áll rendőrség hivatásos állományának intézkedést kezdeményezni.

A panaszos ezt a tájékoztatást nem volt hajlandó tudomásul venni. Elmondta, hogy semmilyen kapitányi utasítás és fokozott ellenőrzés elrendelés nem jogalapja annak, hogy őt egy borozóban

személyazonosságának igazolására szólítsák fel. A rendőrök „A törvény nevében!” szavak előrebocsátásával felszólították, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek és a felszólításnak tegyen eleget, amire elmondta, hogy ő a továbbiakban sem hajlandó a személyazonosságát igazolni.

Ezt követően közölték a rendőrök a panaszossal, hogy személyazonossága megállapítása céljából előállítják a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság [...] Pályaudvar Rendőrőrsére, amit megértett és tudomásul vett.

Kényszerítő eszközt nem kellett alkalmazniuk vele szemben, mivel – az igazolásra történő felszólítást kivéve – hajlandó volt a kapott utasításokat végrehajtani.

A panaszost 16 órakor sérülésmentesen átadták a [...] Alosztály szolgálatirányító parancsnokának. A BRFK [...] Alosztály épületében, az előállítást követően önként átadta a személyazonosító igazolványát, amivel személyazonosságát hitelt érdemlően igazolta.

A panaszos ruházatát r. őrmester vizsgálta át, bűncselekményből származó vagy annak elkövetéséhez használandó tárgy, valamint közbiztonságra veszélyes eszköz nem került elő.

A rendőrök jelentésükben megjegyezték, hogy a ruházat-átvizsgálás végrehajtása a panaszos „enyhén fura magatartása miatt, illetve a borozóban és a környezetében lévő nagy személyforgalom miatt nem volt biztonságosan végrehajtható”. Tekintettel a [...] Rendőrőrs közelségére, az intézkedés dinamikája és biztonságos lefolytatása így hatékonyabban érvényesült. A panaszos kérdésre elmondta, hogy panasszal kíván élni a későbbiekben, mivel véleménye szerint a jogrendszer hibás. Elmondása alapján a fent felsorolt jogalapok nem engedik azt, hogy őt egy kocsmában igazoltassák.

A rendőrök a kellő jogi felvilágosítást megadták a panasztételi lehetőségeivel kapcsolatban, amit – elmondása szerint – megértett és tudomásul vett. Elmondta, hogy az ügyvédjével történt egyeztetést követően eldönti, hogy él-e panasszal.

A rendőrök közölték a panaszossal, hogy a szabálysértésekről, szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 207. §-a alapján (személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése) ellene szabálysértési feljelentéssel élnek, amit megértett és tudomásul vett. A szabálysértés elkövetését nem ismerte el, a szabálysértési nyilatkozatot nem volt hajlandó aláírni.

A rendőrök a történeteket jelentették a csoportparancsnoknak, valamint az Árpád Központnak. A panaszost ellenőrizték a körözési nyilvántartásban (KÖNYIR, SIS), abban nem szerepelt.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint 15 óra 30 perckor az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján a panaszost igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták, és a 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján (igazolást megtagadó személy) előállították.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

Az előállítás oka 2017. július 10-én 16 óra 5 perckor megszűnt, akkor a panaszos szabadon bocsátása megtörtént.

4) Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása, a személy átvizsgálása és előállítása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

5) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint – amely egyebek mellett a Testület elérhetőségét és a panasz benyújtásának határidejére vonatkozó tájékoztatást is tartalmazza – a panaszossal szemben az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítottak a BRFK [...] Rendőrőrs épületében. Kezdeté 2017. július 10. 15 óra 30 perc, vége 16 óra 5 perc. A panaszosnak a személyi szabadság korlátozásának időtartama alatt sérülése nem, panaszja viszont keletkezett. Az igazolás egy példányának átvételét a panaszos aláírásával elismerte.

6) a) A „Nyilatkozat a fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezéskor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről” elnevezésű dokumentum – amit a panaszos nem írt alá – azt tartalmazza, hogy magyar nyelven tájékoztatást kapott az előállított személyek jogairól és kötelességeiről, jogorvoslati lehetőségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztatót átvette. Nyilatkozata szerint nem dohányzik, hozzátartozója kiértesítését nem kéri. A nyilatkozat kitöltésének időpontja 2017. július 10. 16 óra 5 perc.

b) A „Nyilatkozat a fogvatartott élelemmel történő ellátásáról”, illetve a „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos feladatokról” szóló dokumentumokat – tekintettel az előállítás rövid időtartamára – nem töltötték ki.

7) A rendőrség továbbította a Testület részére az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzést elrendelő határozatát, illetve egy magánszemélynek a Fővárosi Közterület-felügyelet Zrt.-hez, illetve a BRFK Kerületi Rendőrkapitánysághoz címzett elektronikus levelét.

a) Az országos rendőrfőkapitány 29000/38107-20/2017-2017. ált. sz., 2017. május 30-án kelt határozatával 2017. június 1-jén 0 órától 2017. szeptember 30-án 24 óráig Magyarország teljes közigazgatási területére vonatkozóan fokozott ellenőrzést rendelt el a jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, illetve megszakítása érdekében.

A határozatot az országos rendőrfőkapitány az Rtv. 30. §-a, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26. §-a alapján hozta.

b) Egy magánszemély (H.P.) 2017. január 26. napján elektronikus levelet továbbított a közterület-felügyelet, illetve a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság felé. A levél tartalma szerint „[...] Borozó előtt rendszeresen ittas személyek állnak, akik az aluljáróban dohányoznak és a mellettük elhaladóknak beszólogatnak. Emellett a beszélgetésekből azt is hallani, hogy a borozó wc-jében alkalmanként szexuális szolgáltatásokat nyújtanak a már hosszú évek óta az aluljáróban tevékenykedő örömlányok. Nem tudom, ez hogy húzódhat ennyi ideig, amikor környékbeli lakóként már én is arról felismerem őket, ugyanis mindig ott vannak. Az is rendkívül bosszantó, hogy az aluljáró kijáratánál levő telefonfülkét és a K. utcát WC-nek használják, így a környéken élőknek ilyen körülmények mellett kell hazajutniuk minden nap. Kérem, tegyék meg, amit tudnak, hogy a jelenlegi balkáni színvonalból európai színvonal felé közelítsen a aluljáró és a környéke”.

8) A panaszossal szemben intézkedő rendőrök a Testület felvilágosítás-kérése alapján utólag jelentést készítettek a rendőri intézkedés részleteiről.

a) A r. főtörzsőrmester járőrvezető jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

A panaszossal szembeni rendőri intézkedés 2017. július 10-én, a délutáni órákban történt a B. borozóban az országos rendőrfőkapitány 29000/38107-20/2015-2017 ált. szám alatt kiadott, fokozott ellenőrzést elrendelő határozata, valamint a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének

01060/1253/2017 ált. számon kiadott, visszatérő ellenőrzést elrendelő határozata alapján, a sorozatos állampolgári bejelentések miatt. „Továbbá az elmúlt évek tapasztalatai alapján, a fenti címen lévő borozóban több alkalommal tartózkodtak körözött személyek, valamint a bent tartózkodó alkalmazottaknak egyszer sem volt kifogása az ott végrehajtott rendőri intézkedésekkel szemben.”

A panaszos az intézkedés folyamán nem volt hajlandó megérteni és tudomásul venni az intézkedés megkezdésének jogalapját, az intézkedés folyamán folyamatosan elutasító (elmondása szerint „a fenti okok nem elegendők az intézkedés megkezdéséhez”) magatartást tanúsított. A járőrvezető által megjelölt intézkedésre okot adó jogalapot nem fogadta el, továbbra is közölte, hogy nem hajlandó alávetni magát a rendőri intézkedésnek, személyazonosságát nem hajlandó igazolni.

Ezt követően a r. főörzsőrmester közölte az intézkedés alá vont személlyel, hogy amennyiben nem igazolja személyazonosságát, az igazolást megtagadja, előállítják a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Vasútbiztonsági Osztály * Pályaudvari Alosztályra, és vele szemben szabálysértési feljelentéssel élnek, amit tudomásul vett, azonban a szabálysértés elkövetését a továbbiakban sem volt hajlandó elismerni.

A panaszost tájékoztatták, hogy a szabálysértési feljelentés vele szemben szankcióval jár, amit megértett.

A rendőr jelentésében megjegyezte, hogy az intézkedés folyamán a borozóban tartózkodó más személyek lekérdező rendszerekben történő ellenőrzését a panaszos nem együttműködő magatartása miatt szüneteltették. A borozóban több, még lekérdezésre váró személy távozni szeretett volna, azonban a járőrvezető tájékoztatta őket, hogy a lekérdező rendszerekben még nem ellenőrzött személyek nem távozhatnak az intézkedés végéig. Ekkor a borozóban lévő több személy felszólította a panaszost, hogy fejezze be a viselkedését, adja át személyazonosító igazolványát, mert addig ők nem tudnak távozni a borozóból. A borozóban több személy nehezményezte a panaszos viselkedését. Az intézkedés folyamatosan nyugodt hangnemben zajlott, a panaszos több alkalommal közölte, hogy nem az intézkedő rendőrökkel van problémája, hanem a jogrendszerrel, az intézkedés alapjául szolgáló közölt jogalappal. Elmondása szerint egy, az országos rendőrfőkapitány által elrendelt fokozott ellenőrzés nem jogalapja egy intézkedésnek.

A panaszos ruházat-átvizsgálását a viselkedése, valamint a nagyobb személyforgalom miatt nem a borozóban foganatosították, azt ott biztonságosan nem lehetett volna végrehajtani. Mivel a Rendőrőrs a közelben volt, ezért ott történt meg a ruházat-átvizsgálás, ahol a panaszos ruházatát és csomagját részletesen átvizsgálták. Mivel „a korábbi intézkedések folyamán több alkalommal bűncselekményből származó vagy annak elkövetéséhez használandó tárgyak pénztárcából kerültek elő, ezért annak részletes átvizsgálása nélkülözhetetlen, valamint az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése a személyes szabadságában korlátozott személyek ruházat és csomagjának átvizsgálását kötelezően előírja.”

A panaszos folyamatosan közölte, hogy az intézkedéssel szemben panasszal kíván élni, mellyel kapcsolatban az intézkedés folyamán több alkalommal tájékoztatta őt a rendőr, hogy a Testületnél, valamint bármelyik rendőrkapitányságon panaszát megteheti, akár személyesen, vagy írásos formában, amit megértett és tudomásul vett. Egyik rendőr részéről sem hangzott el olyan kijelentés, hogy a Rendőrőrsön az intézkedéssel szembeni panasszal nem élhet.

b) A r. őrmester járőr jelentése a r. főörzsőrmester jelentésével szinte szó szerint megegyezik, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekintett.

9) A BRFK [...] Alosztály r. törzsszázlósának jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

2017. július 10-én 8 órától 20 óráig teljesített a rendőr szolgálatparancsnoki szolgálatot a Alosztály épületében. A Rendész 40-es hívónévvel szolgálatot teljesítő járőrpár 15 óra 30 perctől személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosított a panaszossal szemben a Ny. téri aluljáróban lévő borozóban, és őt oda állítottak elő, mivel az igazolást megtagadta.

A panaszos az intézkedés során sérelmezte, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése kapcsán őt intézkedés alá vonták. A panasztételi lehetőségeiről való tájékoztatást követően (miszerint bármelyik rendőrkapitányságon, rendőrőrsön, illetve a Testületnél azt megteheti) elmondta a r. törzsszázlósának, hogy mielőtt hivatalosan is panasszal élne, egyeztet az ügyvédjével, és amennyiben a fokozott ellenőrzés valóban jogalapot ad a vele szembeni intézkedésre, abban az esetben nem él panasszal, de annak lehetőségét addig fenntartja.

A panaszosnak a Alosztály épületében is lehetősége lett volna a panasztételre, de ezen lehetőségével a fenti okok alapján nem kívánt azonnal élni.

A panaszossal szemben az előállítás oka 16 óra 5 perckor megszűnt, ekkor szabadon bocsátása megtörtént.

A rendőr jelentésében továbbá úgy nyilatkozott, hogy az Alosztályon képrögzítő rendszer működik, ami azonban az adatvédelmi törvénynek megfelelően 30 napnál régebbi felvételt nem tárol.

10) A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály c. r. ezredes vezetője parancsnoki kivizsgálást készített a panasz rendőri intézkedés elleni panasza alapján.

a) 2017. július 10-én, 15 óra 28 perckor a két rendőr ellenőrzés alá vonta a B. borozót. Az ellenőrzés elsődleges okaként a járőrök a Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 01060/1253/2017. ált. számon kiadott utasítását jelölték meg. A vezetői utasítás, az állampolgári bejelentésekre való reagálás alapján a borozó és annak közvetlen környezetében – az aluljáróban – előforduló jogsértő cselekmények megszüntetésére, felszámolására, a rend helyreállítására irányult. Másodlagos okként pedig az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló 29000/38107-20/2015-2017. ált. számú határozatát jelölték meg. A határozatban – többek között – feladatként határozták meg Magyarország teljes közigazgatási területére vonatkozóan a jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzését, felderítését, illetve megszakítását. A r. főtörzsmester a helyszínen, megfelelően a Szolgálati Szabályzat szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabálynak, közölte az intézkedésüket megalapozó fenti okokat és azok maradéktalan végrehajtása érdekében vonták rendőri intézkedés alá a panaszost és kívánták személyazonosságát az igazoltatással megállapítani.

b) A panaszos a rendőri intézkedés alatt nem volt hajlandó megérteni és tudomásul venni az intézkedés okait, annak jogalapját, az intézkedés folyamán elutasító magatartást tanúsított,

c) A panaszos a rendőri intézkedés helyszínén, annak kezdetén és annak folyamán hangot adott azon véleményének, hogy a fentebb megjelölt okok nem elegendőek arra, hogy őt rendőri intézkedés alá vonják.

A járőrvezető közölte a panaszossal, hogy amennyiben nem hajlandó személyazonosságát hitelt érdemlően igazolni, abban az esetben az Rtv. 29. §-ának (4) bekezdése alapján előállítja, továbbá a Szabs. tv. 207. §-a alapján (személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése szabálysértés elkövetése miatt) feljelentéssel fog élni. A r. főtörzsmester a személyes szabadságot korlátozó jelentésében a feljelentés tényét közölte a panaszossal, helyszíni bírság, mint büntetés említésére vonatkozó kijelentést nem tett. (A bírság felajánlásának és kiszabásának lehetősége

okafogyottá vált az intézkedés alá vont kijelentései alapján, aki végig vitatta az intézkedés jogalapját, annak okát és eszközét.)

d) A rendőri intézkedés során az intézkedő rendőrök nem tettek olyan kijelentést, miszerint „a vendégek köszönjék meg a panaszosnak, hogy nem távoznak az intézkedés elhúzódságig”.

e) Az intézkedő rendőrök jelentésükben kitértek a ruházat- és csomag átvizsgálást megalapozó okokra, melyet az Rtv. 31. §-ának (I) bekezdése alapján hajtott végre a rendőr. A ruházatátvizsgálás során a pénztárca tartalmát is ellenőrizték annak megállapítása érdekében, hogy az tartalmaz-e bűncselekmény vagy egyéb jogsértő cselekmény elkövetésének gyanúját megalapozó iratot.

f) A járőrvezető az intézkedés során a panaszos közléseire reagálva több alkalommal tájékoztatta őt panasztételi lehetőségeire. Az előállítást foganatosító rendőrök részéről nem hangzott el olyan kijelentés, miszerint a * Pályaudvar Rendőrőrsön a panaszos nem tehet panaszt. A szolgálatparancsnoki szolgálatot ellátó r. törzsszázlós úgy nyilatkozott: a panaszos az ellenőrzésének jogalapját vitatta az Alosztály objektumában a személyi szabadságának korlátozása alatt, de a panasztételi lehetőségével kapcsolatos tájékoztatását követően úgy nyilatkozott, hogy az ügyvédjével kíván elsődlegesen egyeztetni, hogy a járőrök által említett fokozott ellenőrzés kellő jogalappal szolgál-e a személyét érintő rendőri intézkedésnek, és a panasz megtételének lehetőségét az ügyvédi egyeztetés eredményétől tette függővé. A panaszos a panasz megtételére irányuló szándékát egyértelműen nem hangoztatta, a panasz felvételét a szolgálatparancsnok nem tagadta meg.

g) Az Alosztályon kamerarendszer működik, azonban az esetről kamerafelvétel nem áll rendelkezésre, mivel annak felvételeit 5 napon túl folyamatosan törlik.

A r. ezredes megállapítása szerint „a panaszban foglaltak és a rendőrök egybehangzó elmondása közötti ellentmondás ellenére megállapítható, hogy a panaszos, a vele szemben intézkedő rendőrök kommunikációjával, magatartásával kapcsolatos kifogásai alaptalanok, az intézkedő rendőrök nem viselkedtek agresszíven, kommunikációjuk kulturált, udvarias és toleráns, a rendőrség hivatásos állományú tagjától elvárható hangnemű volt”.

Összességében a főosztályvezető megállapította, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedést jogszerűen és szakszerűen hajtották végre, a panaszban foglalt állítások nem megalapozottak, amelyre tekintettel a panasz elutasítását javasolta. Az intézkedésben résztvevő rendőrök ellen fegyelmi- vagy büntetőeljárás kezdeményezése álláspontja szerint nem indokolt.

III.

A panaszos vitatta az igazoltatás jogalapját, az előállítás jogszerűségét. Sérelmezte továbbá a ruházat- és csomag átvizsgálást, a panasztételi lehetőség biztosításának mellőzését, valamint az intézkedő rendőr hangnemét.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát, továbbá a XXVII. cikke szerinti jogorvoslathoz való jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége, ebben a körben vizsgálta az igazoltatás jogszerűségét.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy a rendőrök határozattal elrendelt fokozott ellenőrzésre hivatkozással igazoltatták a szórakozóhelyen tartózkodókat. A rendőrségi dokumentumokban hivatkoztak egyrészt a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 01060/1253/2017. ált. sz. utasítására, másrészt az országos rendőrfőkapitány 29000/38107-20/2017-2017. ált. sz., 2017. május 30-án kelt, fokozott ellenőrzést elrendelő határozatára. Az előbbi utasítás az állampolgári bejelentésekre való reagálás alapján a borozó és annak közvetlen környezetében – az aluljáróban – előforduló jogsértő cselekmények megszüntetésére, felszámolására, a rend helyreállítására irányult, míg az utóbbit Magyarország teljes közigazgatási területére rendelték el.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) 1., 2. 3. és 5. pontjai értelmében a rendőrség a Magyarország Alaptörvényében (a továbbiakban: Alaptörvény), az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyron visszaszerzését; szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében; ellátja a közbiztonságra veszélyes egyes eszközök és anyagok előállításával, forgalmazásával és felhasználásával kapcsolatos hatósági feladatokat; illetve ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Ezzel kötelezettséggel szoros összefüggésben az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglalt figyelembevételével – engedelmességni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

b) Tekintettel arra, hogy a rendőrség tájékoztatása szerint fokozott ellenőrzés volt érvényben a kérdéses időpontban, illetve Magyarország teljes közigazgatási területén, a Testület utal az Rtv. 30. §-ában szabályozott fokozott ellenőrzésre is.

Az Rtv. 30. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. A törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

Fokozott ellenőrzésre vonatkozó szabályokat rögzít a Szolgálati Szabályzat 26. §-a: fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják. Fokozott ellenőrzés végrehajtását a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató, b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség

parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el. Az államhatár őrzése (a továbbiakban: határőrizet), a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása érdekében fokozott ellenőrzést rendelhet el az országos rendőrfőkapitány, a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendészeti igazgató, a rendőrkapitány, a határrendészeti kirendeltség vezetője és a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója. A tervezett fokozott ellenőrzést a jogosult vezető előzetesen szükség szerint, az elrendeltet pedig a végrehajtását követően szolgálati elöljárójának jelenti.

c) A panaszos előállításának végrehajtásáról szóló jelentésben a rendőrség hivatkozott továbbá az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontjára. A törvényhely szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

d) A Testület már többször kifejtette, hogy a fokozott ellenőrzésre vonatkozó szabályozás akkor lehet alapjogi szempontból elfogadható, ha azt szűken értelmezzük, olyan módon, hogy az Rtv. 30. §-ában konkrét bűnelkövetőről és a közbiztonságot veszélyeztető, kellő konkrétsággal meghatározható cselekményről és eseményről, illetve annak közvetlen veszélyéről kell szónak lennie, továbbá a rendőri szerv vezetője csak a konkrétan meghatározható bűnelkövető elfogásához, illetve a konkrétan meghatározható közbiztonsági veszély megakadályozásához szükséges időre és helyszínre rendeli el a fokozott ellenőrzést.

Csak ilyen feltételekkel indokolható az intézmény által biztosított széleskörű háttér-felhatalmazás, nevezetesen az, hogy a fokozott ellenőrzés hatálya alatt a ténylegesen intézkedő rendőröknek már nem kell egyedileg mérlegelniük az intézkedés körülményeit: bárkit igazoltathatnak (, illetve igazoltatniuk kell), aki az adott helyen tartózkodik, függetlenül attól, hogy személyes magatartásával okot ad-e erre.

Ez az értelmezés és megközelítés egyeztethető össze az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) által a Gillan és Quinton v. Egyesült Királyság ügyben hozott ítéletével (ügyszám: 4158/05), amely ellentétesnek találta az Egyezményvel azt a brit jogszabályt (és az annak alapján fogantatosított konkrét intézkedést), amelynek értelmében a terrorizmus elleni harc keretében a brit rendőrök gyakorlatilag bárkit megállíthatnak és ellenőrizhetnek. A kérdéses döntés 83-87. pontja szerint „további aggályra ad okot az adott rendőrré ruházott diszkréció széles volta. [...] A döntés [...] kizárólag az érintett rendőr »megézésén«, »szakmai intuíción« alapul [...]. Nem kell bármiféle ésszerű gyanú létét igazolnia, sőt az sem szükséges, hogy valamiféle szubjektív gyanút érezzen a megállított és átvizsgált személlyel kapcsolatban. [...] Az EJEB megjegyzi, hogy az elöljáró felhatalmazhat bármely egyenruhás rendőrt, hogy az általa megjelölt területen belül megállítson és átvizsgáljon bármely járókelőt, »amennyiben ez valamely terrorcselekmény megelőzése érdekében célszerűnek látszik«. [...] A felhatalmazáshoz nincs szükség arra, hogy az intézkedés »szükséges« legyen, tehát nem nyílik lehetőség az arányosság vizsgálatára sem. [...] Az EJEB összességében úgy véli, hogy a [kérdéses jogszabályban adott] felhatalmazás nincs megfelelő részletességgel meghatározva, és nincsenek meg a kellő garanciák az önkényes alkalmazás ellen sem.”

A fokozott ellenőrzéssel szemben az Rtv. 29. §-a általánosabban megfogalmazást ad: nincs a rendőri szerv vezetőjének döntéséhez kötve és lényegesen több és kevésbé konkrét indok (pl. általános „bűnmegelőzési cél”) alapján teszi lehetővé az igazoltatást. Ennek ellensúlyaként viszont az e törvényhely alapján végrehajtott igazoltatás jogszerűségéhez az szükséges, hogy az intézkedő rendőr az intézkedés alá vont személy magatartásával, az eset konkrét körülményeivel meg tudja indokolni, miért tartotta szükségesnek az adott helyen és időpontban az adott személy személyazonosságának megállapítását.

A Testület álláspontja szerint a rendőrség által a panasz tárgyává tett konkrét intézkedés alapjaként megjelölt fokozott ellenőrzés ezen – a fentiekben kifejtett – jogszabályi kritériumoknak megfelelt (egy szórakozóhelyen és annak közvetlen környezetében előforduló jogsértő cselekmények megszüntetése, felszámolása, a rend helyreállítása volt a cél), ezért a Testület a panaszolt intézkedést a fokozott ellenőrzés keretében foganatosított igazoltatásként vizsgálta. A fokozott ellenőrzést elrendelő határozat – illetve a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének utasítása – tehát feljogosította az intézkedő rendőröket, hogy a közrend védelme érdekében, a bűnmegelőzésre és bűnüldözési érdekre tekintettel derítsék fel az esetleges jogellenes cselekményeket. Ennek keretén belül, a fokozatosság és arányosság elvére tekintettel igazoltathatják az intézkedők a személyeket.

A Testület megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés helyszínén és időpontjában érvényben lévő fokozott ellenőrzés (illetve kapitányságvezetői utasítás) kellő jogszabályi felhatalmazást biztosított a rendőrségnek a panaszos igazoltatásához. Erre tekintettel a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát jogszerűen akarta korlátozni a rendőrség.

2) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának jogszerűségét.

A panaszbeadvány és a rendőrségi iratok egyezést mutatnak abban, hogy a panaszos nem akarta személyazonosságát igazolni.

A rendőrségi dokumentumok szerint a rendőrök „A törvény nevében!” szavak előrebocsátásával felszólították a panaszost, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek és a felszólításnak tegyen eleget, aki azonban annak nem tett eleget, ezért – személyazonossága megállapítása céljából – előállították rendőrségre, ahol már igazolta személyazonosságát.

a) Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszos előállításának jogalapja az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja volt. Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján történt az előállítás.

A Testület megállapítja, hogy az előállítás indoka helyesen az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontja volt, amely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

Az idézett törvényhely az intézkedő rendőr mérlegelésére bízta annak eldöntését, hogy előállítja-e az intézkedés alá vont személyt, vagy pedig adatait rögzítve később feljeleníti szabálysértés elkövetésére való hivatkozással.

A Testület továbbá utal az Rtv. 19. §-ára, amely szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén továbbá az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel először azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e a hivatkozott szabálysértés elkövetésének olyan szintű gyanúja, jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A rendőrség az előállítást megalapozó szabálysértésként a Szabs. tv. 207. §-ába ütköző tényállást jelölte meg. A Szabs. tv. 207. §-ának (1) bekezdése szerint a személyazonosság igazolásával

kapcsolatos kötelességek megszegése szabálysértését valósítja meg, aki személyazonosító igazolványra vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, az igazoltatásra feljogosított személy felszólítására személyi adatainak bemondását vagy a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány átadását megtagadja, vagy az említett adatokra vonatkozólag az intézkedés során valótlan állít.

A Testület ehelyütt utal arra, hogy – a kérdéses cselekményekért egyébként fennálló szabálysértési felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – csak azt vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Ezt a vizsgálatot a Testület azért végzi el, mert anélkül a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy ítélte meg, hogy a panaszos nem akart eleget tenni a többszöri, arra irányuló felszólítás ellenére sem, a személyazonossága igazolására vonatkozó kötelezettségének. A panaszolt esetben az előállításhoz szükséges feltételek fennálltak, az intézkedés kellő jogalapot birtokában történt.

b) Tekintettel arra, hogy a 33. § (2) bekezdése alapján fogatosított előállítások esetén a jogalkotó a rendőr mérlegelési jogkörébe utalta az előállítás szükségességéről való döntést, ezért a Testületnek a jogalapot fennállásakor is vizsgálnia kell, hogy az előállítás megfelel-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, míg a (2) bekezdés szerint több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A panaszos előállítására az ügy adatai szerint azért került sor, mert többszöri felszólítás ellenére nem volt együttműködő, nem igazolta magát. A helyszínen továbbá nem volt lehetőség a panaszos ruházatának árvizsgálására sem, amelynek során megtalálhatták volna nála személyazonosító okmányát. A Testület a körülményeket úgy értékelte, hogy a panaszos magatartása miatt szükséges volt az előállítása.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékokat úgy mérlegelte, hogy a rendőrség az arányosság elvének szem előtt tartásával, jogszerűen fogatosította a panaszos előállítását.

c) A továbbiakban a Testületnek azt kellett vizsgálnia, hogy az előállítási cél (a panaszos személyazonosságának megállapítása) milyen tartamú előállítást tesz szükségessé.

Az előállítás időtartamával kapcsolatban az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése azt tartalmazza, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

A Szolgálati Szabályzat 28. §-ának (5) bekezdése szerint az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

A Testület álláspontja szerint a hivatkozott előállítási ok esetében a lehető legrövidebb tartamú előállítás is elégséges: ezen jogalappal fogatosított előállítások legfeljebb addig tarthatnak, amíg az érintett személy személyazonosságát a rendőr megállapítja, az előállítással kapcsolatos és a szabálysértési eljárás megindításához szükséges dokumentációt az előállítás helyszínén a rendőrség felveszi, ezt követően az ilyen alapon előállított személyek szabadon bocsátásának van helye.

Jelen ügyben a rendőrségi iratok szerint a panaszos előállítására 15 óra 28 perctől (vagy 30 perctől) 16 óra 5 percig tartott. Ezen 35 perc alatt történt meg a panaszos bekísérése, az átvizsgálása, személyazonosságának megállapítása, adatainak a körözési rendszerben való lekérdezése, majd pedig a szükséges dokumentációt (jelentés, nyilatkozat, igazolás) készítették el. Miután a panaszossal közölték a szabálysértési feljelentés megtételét, a személyi szabadságot korlátozó intézkedést megszüntették. A Testület nem tartotta aránytalannak a rendőrség mérlegelés alapján meghozott, a panaszos előállítására szóló döntését.

Összefoglalóan a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításának jogalapja az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontja alapján a vizsgált ügyben fennállt, és az előállítás foganatosításáról való döntés (időtartamát is tekintve) az Rtv. 15. §-a alapján arányosnak tekinthető, ezért az előállítással jogszerűen korlátozta a rendőrség a panaszos személyes szabadsághoz való jogát.

3) A panaszos sérelmezte a ruházatátvizsgálást és annak módját is: nevezetesen, hogy a pénztárcáját is átvizsgálta az egyik rendőr.

A panaszossal szemben intézkedő rendőrök által készített elsődleges jelentés szerint az Rtv. 31. §-a alapján foganatosították a ruházat-átvizsgálást. Annak során, mivel „a korábbi intézkedések folyamán több alkalommal bűncselekményből származó vagy annak elkövetéséhez használandó tárgyak pénztárcából kerültek elő, ezért annak részletes átvizsgálása nélkülözhetetlen, valamint az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése a személyes szabadságában korlátozott személyek ruházat és csomagjának átvizsgálását kötelezően előírja.”

A hivatkozott törvényhely szerint az, akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékokat úgy értékelte, hogy a panaszos előállítása miatt szükségessé vált a ruházat-átvizsgálás, amely az érintettnél levő csomagra (a panaszos táskájára, így pénztárcájára) is kiterjed.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőrség a feladatának ellátása során – egyebek mellett – a magántitok sérthetlenségéhez, és a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A panaszos pénztárcájának átvizsgálásával kapcsolatban a Testület elfogadta a rendőrség érvelését, nevezetesen azt, hogy bűncselekményből származó vagy annak elkövetéséhez használandó tárgy tárcából is előkerülhet. **Megállapítása szerint a ruházatátvizsgálással nem sérült a panaszos személyi integritáshoz, és emberi méltósághoz való alapvető joga.**

4) A panaszbeadvány szerint a panaszos kérte, hogy biztosítsák a panasztételi lehetőséget számára, de azt a választ kapta, hogy ott arra nincs lehetősége.

A panaszos előállítását foganatosító rendőrök egyezően úgy nyilatkoztak: a járőrvezető tájékoztatta a panaszost a panasztétel lehetőségéről: a Testületnél, valamint bármelyik rendőrkapitányságon panaszt tehet – személyesen, vagy írásos formában. Egyik rendőr sem tett olyan kijelentést, hogy a Rendőrségen az intézkedéssel szembeni panasszal nem élhet. A * Pályaudvari Alosztály r. törzsszázlósa jelentésében úgy nyilatkozott továbbá, hogy a panasztételi lehetőségeiről való tájékoztatást követően (miszerint bármelyik rendőrkapitányságon, rendőrségen, illetve a Testületnél azt megteheti) a panaszos úgy nyilatkozott, hogy mielőtt hivatalosan is panasszal élne, egyeztet az ügyvédjével, és amennyiben a fokozott ellenőrzés valóban jogalapot ad a vele szembeni intézkedésre,

abban az esetben nem él panasszal, de annak lehetőségét addig fenntartja. A panaszosnak egyébként a * Pályaudvari Alosztály épületében is lehetősége lett volna a panasztételre.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Testület a rendelkezésére áll bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök eleget tettek-e az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerinti előírásoknak, ezáltal a jogorvoslathoz való jog sérelme nem állapítható meg.

5) A panaszos sérelmezte az egyik intézkedő rendőr hangnemét és bánásmódját: állítása szerint hangosan, kritikus megjegyzést tett a panaszosra a szórakozóhelyen, ami miatt több, ott tartózkodó vendég is megjegyzéseket tett a panaszos irányába, illetve közel 100.000 forintos szabálysértési bírsággal fenyegette meg, valamint olyan megjegyzést tett, hogy a többi vendég köszönje a panaszosnak, hogy nem távozzanak a helyiségből.

A rendőrök egybehangzó nyilatkozata szerint nem tettek olyan kijelentést, miszerint „a vendégek köszönjék meg a panaszosnak, hogy nem távozzanak az intézkedés elhúzódsáig”. Az intézkedő rendőrök nem viselkedtek agresszíven, kommunikációjuk kulturált, udvarias és toleráns, a rendőrség hivatásos állományú tagjától elvárható hangnemű volt. A rendőrök továbbá nem fenyegettek bírsággal, a feljelentés tényét közölték a panaszossal (a bírság felajánlása és kiszabásának lehetősége a panaszos kijelentése alapján okafogyottá vált).

A panasz ezen része tekintetében a Testület utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből,

amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a rendőrök hangneme tekintetében, ezért a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőröknek intézkedési kötelezettségük keletkezett: a fokozott ellenőrzés keretében a panaszos igazoltatása jogszerű és indokolt volt. A személyazonosság megtagadása miatt foganatosított előállítást indokoltan, jogszerűen, továbbá az arányosság elvét szem előtt tartva foganatosították a rendőrök, amely által jogszerűen korlátozták a panaszos személyi szabadsághoz való jogát, továbbá a ruházata vizsgálatával nem sérült az emberi méltóságához való alapvető joga. A Testület ugyanakkor a rendelkezésre áll bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök eleget tettek-e az panaszvételi jogról való kioktatási kötelezettségüknek, valamint a rendőrök hangneme tekintetében, ezért a panaszos jogorvoslathoz, valamint emberi méltóságához való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.

**A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.
Budapest, 2017. december 14.**

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag